

1/10

17

det næsten som et minakkel, at det kunne gå godt.

Vi havde begge To, Peder og jeg haft forbindelse med Ole og Thorvald Petersens hustru og var med pigerne og Tanten, det var et interessant hjem, der var livlige diskussioner både om kunst og politik, det deltog jeg ikke i, men da jeg midt i Tyskerne traf jeg sammen med Knud Åge Jacobsen, der var malersvend men var kunstner og dertil kommunist, så lærte malersvenden Robert Wisneyp at kende og hans kone Marie, og deres søn John, der var jævn alderen med Pelle, og som John bevarer deres kammeratskab lige til i dag. Der var en tredje maler Boy Rasussen og hans kone, der nogle år tilhørte vennekredsen. — Vi var altid sammen, når der var valg og sad til langt ud på natten og fulgte resultatene de første år i radioen. Da afstemningen kom var der blevet spredt. — Boy Rasussen var amerikansk og var fantastisk debator, jeg havde mine borgerlige meninger og forsvarede dem iverigt, og ville have håndskrifter for

jeg lod mig overbevise. Knud Åge var en meget venlig mand, der i Trediveerne blev en storartet folkepartismand, han ivret sig os med til møder og Robert W, var boghandler, havde efterhånden den største samling af arbejderlitteratur på Søerne, kun i Jylland var der fær, der havde magt til. Desuden havde Robert W. søget af socialistisk litteratur, bøger, Pjeer og hifter blade fra U.S.S.R., Tyskland og danske publikationer, så læste og købte, og studerede iverigt alt hvad der kunne overkomme. — Vi gik tit på Malerudstilling og gennem den bekendtskab med Knud Åge lærte vi en del tegnere og malere at kende, og som jeg senere fortsatte bekendtskabet med og arbejdede sammen med da jeg blev alene. —

Vi havde også et spilleforening, medformanden i afd. 13 (Telefonstuden) tilbød at være os det og en gang var ugen sad vi et par timer med kortene, afbrudt af en gang kaffe og så sluttede vi vinteren med en "fest aftens" med sild, øl og snaps, somme brød var med kaffe og brage. — Vi havde et gyldigt middel

og drøftet med opskriften, og jeg var begejstret for gnat'en. Hvor man kunne komme alle mulige rester i. Næste dag, da jeg kom hjem fra centralen, havde min mormor undtagelsesvis medbragt parat i køkkenet!!! men hun havde ikke taget hensyn til sønnens ætningen, sild, rødbejer, leverpostej, skinken - alle de dejlige rester, som jeg havde glædet mig til at vi skulle nyde. Det afvaskede var blevet til en uspiselig sammensurium; "jeg kan ikke spise det ---" sagde jeg. "Jeg tror, jeg vil spise min portvin i køkkenet" sagde min mand, og sådan forsvandt Gnat'en i skraldespanden.

Vi var til møde sammen med Torud Aage Karson og fulgte med ham derfra. Nu syntes han, at Peter skulle melde sig ind i D.K.P. "Hvis Peter skal melde sig ind, så skal jeg også, det skal være os begge to." - det var i 1931. ————— Peter kom tit hjem med nogle han traf på kontoret skedel for arbejdsliste, eller på parti-konto-

net. En gang var det en ung 25 årig broder jeg ved ikke, hvor han var fra, han skulle bo hos os; de fleste af de 40 kommunistiske partier brød af den gang, var enten arbejdslose eller vintere, eller nogle enkelte ældre par, også en ældre kone, der støttede partiet fordi hendes tre sønner var medlemmer, og derfor var det dem der havde arbejde og plads, der blev væk for tilnyttede kommunister, for længere eller kortere tid. Og vi var begejstret for det der skete i U.S.S.R., brændte Gernon og var of ferdige. ————— Gyver Hansen, hustru havde en kæreste, en søm og sød pige, der også kom meget hos os, den korte tid det varede for hun var på sanatorium og på få måneder døde af Tuberkulose. ————— Efterhånden blev det lidt for meget for mig, jeg havde lidt arbejde, huset, haven, og Pille. Trods alt var forskellige foretagender, var Pille alligevel det vigtigste, Peter kørte tur med ham når jeg var på arbejde, han fortalte at der var en ung mand, han mødte på Moarsvej og den omring, og var på hilsen fod

XIII

med, det var dengang usandsynlig at se en mand med en bobrebog. — Jeg spjæde og skikkede alt underlig høje til halskæben i skole. — Jeg foreslog en dag Ejner, at han skulle hjælpe lidt til med maden, f.eks. lave søsøen, og lige præcis vi havde endelig de fynske våner med "søbe mad" først, og bagellen brød eller fisherietten, med søs og bratøl, og grøn-sagen fra havnen. — men, nej, Ejner ville ikke hjælpe til. — da hans ophold drejede sig om et halvt års tid, synes jeg godt han kunne have givet en håndsekretning og var lidt ægerlig. — senere rejste han til København, først mange år efter traf Peder ham på gaden i København, da var han blevet chef i USA's Ambassade. — den næste gæst vi havde var en ung vandrefugl fra Wien, han var socialdemokrat, og Peder der var god til sprog, diskuterede iøvrigt løs på tysk, — efter Wehreren kom Søren, han var en ung rødhåret landvejssvadder, og solgte arbejder-bladet på kontrolstedet og på gaden. Jeg tror han kom fra Jylland. Han var flink

XIII

og var med i arbejdstilskynders arbejder. — Peder Ege havde foreslået mig, da jeg blev meldt ind i D.H.P., at deltage i et kursus i "Talerbogen", det var jeg interesseret i, og jeg fik at vide, at jeg skulle holde et foredrag som skulle være typen minnetter, jeg måtte selv vælge emnet, og vælge: Alexandra Holten. Hun havde været Gesant i Norge, og var med Gesant i Sverige (1942 Ambassador) og var selv blevet en interesserant kvinde. Jeg havde lånt meget materiale af Robert W. og gik med Robert halv tid på opgaven. — Peder Ege var boede dengang i et af de første huse i Absalonsgade ved Nørrebro, og i lejligheden over der var en lille stue, der kun havde et bord og nogle stole som møbler, de skulle Talerbogen være. — Jeg mødte op med min stibebog med foredraget emsørene var kommet. Da var Peder Ege, Robert W. Albert Andersen (leerer) og en fjende, jeg ikke husker navnet på. Den ene skulle bedømme Tonefaldet i min stemme, Albert A.

XIV

kontrollere Normancer og Stavejægl, Arned Age
det politiske indhold og Wiskey, det "literære"
-- det gik godt - jeg var den første der og
blev den sidste og eneste, for der blev
knækket med arbejdstilværelsen.

Jeg var formand for en faglig organisation,
og det var også nok som politisk arbejder
tillige med var jeg den første D.K.P. inden
for Telefonstander i Danmark. -- Men da
jeg kom til det første hovedbestyrelsesmøde
ved den To Telefonmekaniker, der spørger
idele hen til mig og spurgte er det sandt
at du er organisert D.K.P. er? "Ja, det er
det" -- "Så vil vi også melde ind,
her har vi i flere år gået for at være kommunist,
og så kommer der en kvinde og er
medlem, men du ikke gå med os hen på
jeres kontor og melde os ind." --

Erindringer – Kammerater (Uddrag)

Vi havde begge to, Peder og jeg haft forbindelse med Otto og Thorvald Petersens hjem, jeg også med pigerne og tanten. Det var et interessant hjem, der var livlige diskussioner, både om kunst og politik, det deltog jeg ikke i, men da jeg var midt i tyverne traf jeg Knud Åge Larsen, der var malersvend, men også kunstner og dertil kommunist. Vi lærte malersvenden Robert Wistrup at kende og hans kone Marie, og deres søn John, der var jævnaldrende med Pelle, og som har bevaret deres kammeratskab lige til i dag. Der var en tredje maler Boy Rasmussen og hans kone, der i nogle år tilhørte vennekredsen.

Vi var altid sammen, når der var valg og sad til langt ud på natten og fulgte resultaterne, de første år i radioen. Da fjernsynet kom var vi blevet spredt. Boy R. var anarkist og en fantastisk debattør, jeg havde mine borgelige meninger og forsvarede dem ivrigt, og ville have kendsgerninger før jeg lod mig overbevise.

Knud Åge var en meget venlig mand, der i trediverne blev en storartet folkefrontsmand, han inviterede os med til møder og Robert W. der var bogsamler, havde efterhånden den største samling af arbejderlitteratur på denne, kun i Jylland var der en der havde mage til. Desuden havde Robert W. meget af socialistisk litteratur, bøger, pjecer og hæfter, både fra U.S.S.R., Tyskland og danske publikationer, vi lånte og købte, og studerede ivrigt alt hvad vi kunne overkomme.

Vi gik tit på maleriudstilling og gennem bekendtskabet med Knud Åge lærte vi en del tegnere og malere at kende, og som jeg senere fortsatte bekendtskabet med og arbejdede sammen med, da jeg blev alene.

Vi lærte også at spille lumber, næstformanden i afd. 13 (telefonstanden) tilbød at lære os det, og en gang om ugen sad vi et par timer med kortene, afbrudt af en gang kaffe og så sluttede vi vinteren med en "festaften" med sild, øl og snaps, smørebrød, oste mad, kaffe og kage.

Vi havde et øjeblik siddet og drøftet madopskrifter, og jeg var begejstret for gratin, hvor man kunne komme alle mulige rester i. Næste dag, da jeg kom hjem fra centralen, havde min mand undtagelsesvis maden parat: han havde lavet gratin!!! Men han havde ikke taget hensyn til sammensætningen, sild, rødbeder, leverpostej, skinke – alle de dejlige rester som jeg havde glædet mig til at vi skulle nyde til aftensmaden, var blevet til et uspiselig sammensurium; "Jeg kan ikke spise det..." sagde jeg, "Jeg tror jeg vil spise min portion i køkkenet" sagde min mand, og sådan forsvandt gratinen i skraldespanden.

Vi var til møde sammen med Knud Åge Larsen og fulgtes med ham derfra. Nu syntes han at Peder skulle melde sig ind i D.K.P. "Hvis Peder skal meldes ind, så skal jeg også, det skal være os begge to." Det var i 1931.

Peder kom tit hjem med nogle han traf på kontrolstedet for arbejdsløse, eller på partikontoret. Engang var det en ung 25 årig kok, jeg ved ikke hvor han var fra, han skulle bo hos os; de fleste af de 40 kammerater partiet bestod af dengang, var enten arbejdsløse om vinteren, eller nogle enkelte ældre par, også en ældre kone, der støttede partiet fordi hendes tre sønner var medlemmer, og derfor var det dem der havde arbejde og plads, der blev værter for tilnysende kammerater, for længere eller kortere tid. Og vi var begejstrede for det der skete i U.S.S.R., beundrede Lenin og var offervillige.

Ejner Hansen, kokken, havde en kæreste, en smuk og sød pige, der også kom meget hos os, den korte tid det varede før hun kom på sanatorie og på få måneder døde af tuberkulose.

Efterhånden blev det lidt for meget for mig, jeg havde både mit arbejde, huset, haven og Pelle. Trods al vor forskellige foretagende, var Pelle alligevel det vigtigste. Peder kørte tur med ham, når jeg var på arbejde, han fortalte at der var en ung mand, han mødte på Roersvej og deromkring, og var på hilsefod med, det var dengang usædvanligt at se en mand med en barnevogn – jeg syede og strikkede alt undertøj lige til han kom i skole.

Jeg foreslog Ejner, at han skulle hjælpe lidt til med maden, f.eks. lave sovsen og stege kødet. Vi havde endnu de fynske vaner med "søbemand" først og bag efter kød eller fiskeretten, med sovs og kartofler, og grøntsager fra haven. Men nej Ejner ville ikke hjælpe til, da hans ophold drejede sig om et halvt års tid, syntes jeg godt han kunne have givet en håndsækning og var lidt ærgerlig. Senere rejste han til København, da var han blevet kok på U.S.S.R.s ambassade.

Den næste gæst vi havde var en ung vandrefugl fra Wien, han var socialdemokrat og Peder der var god til sprog, diskuterede ivrigt løs på tysk. Efter wieneren kom Søren, han var en ung rødhåret landevejsridder, og solgte arbejderbladet på kontrolstedet og på gaden, jeg tror han kom fra Jylland. Han var flink og var med i arbejdsløshedsarbejdet. (...)

Der kom travlhed med arbejdsløshedsbevægelsen. Jeg var formand for en faglig organisation og det var også nok som politisk arbejde. Tilligemed var jeg den første DKPer inden for telefonstanden i Danmark. Men da jeg kom til det første hovedbestyrelsesmøde, var der to telefonmekanikere, der sporenstregs ilede hen til mig og spurgte "er det sandt at du er organiseret DKPer?" "Ja, det er det."

"Så vil vi også meldes ind, her har vi i flere år gået for at være kommunister, og så kommer der en kvinde og er medlem. Kan du ikke gå med os hen på jeres kontor og melde os ind?".